

PET's frygt for et angreb var årsag til politiaktion

Jeg respekterer deres beslutning

Liv Helms mormor og morfar indgik en pakt om at dø sammen. Natten til 7. januar 2018 tog de en overdosis af morfin og sovepiller.

Købere af nybyggede boliger får økonomiske problemer, fordi Skat regner forkert

På vulkaner i Japan

POLITIKEN

Søndag

30. sept. 2018
Årgang 133. Nr. 385
Pris 40,00
Kundecenter
Politiken 70 15 01 01
I udgave
www.politiken.dk

**Torben Ulrich,
90 år, stadig rebel**

KULTUR Forsiden
Torben Ulrich har gennem et langt liv gjort oprør mod normer og traditioner. Som tennisspiller blev han kaldt både en krukke, en guru og verdens bedste. I 1970'erne foreslog en buddhistisk leder ham at skrive en bog, der udkommer på torsdag, på hans 90-års fødselsdag. Han nåede det lige, før han »drattede om«. Politiken besøgte ham i hans hjem i Californien, hvor døren først går op for besøgende fra klokken 14. Foto: Emma Sejerskov

POLITIKEN MENER

Trump må stå alene

Danmark skal støtte en samarbejdende verden.

Hvis der er en ting, vi lærte af denne uges FN-generalforsamling i New York, så er det, at USA har sat sit globale lederskab over styr.

Det viste sig ikke kun ved, at forsamlingen grinede ad selveste supermagts præsident, Donald Trump, under hans FN-tale.

Det viste sig også ved, at selv en amerikansk allieret som EU ikke bare sagde fra over for USA's skærpede iran-politik, men også direkte modarbejder den. Og Trumps tale understregede blot, at det amerikansk-europæiske værdifællesskab ikke længere er indlysende.

Hvor Trump talte for en 'patriotisk' verden, hvor lande sætter egne snævre interesser først, talte europæerne om en samarbejdende verden, der forsøger at løse alt fra klima- til handelsproblemer inden for rammerne af de institutioner, der blev skabt efter Anden Verdenskrig.

Trump roste i FN et land som Polen, mens EU er så belymt over den polske regerings brud på basale demokratiske principper, at polakkerne risikerer at få deres EU-medlemskab suspenderet. Og Trump fremhævede Saudi-Arabien som en kerneallieret, uagtet landets krigsforbrydelser i Yemen.

STATSMINISTER Lars Løkke Rasmussen (V) beklagede direkte fraværet af amerikansk ledelse og understregede dermed, at selv gamle og nære allierede har fået nok.

Den erkendelse må følges af konsekvens.

Danmark må endegyldigt bryde med forestillingen om, at USA er vores fremmeste allierede. Siden var det engang, men værdifællesskabet skrider, og vi må endnu klarere orientere os mod EU og opgive den slags nationalromantiske fantasier, som Donald Trump gør sig til talsmand for.

Danmark skal også gøre det til en klar udenrigspolitisk prioritet at støtte og forsvare de internationale institutioner, konventioner og aftaler, som Donald Trump forsøger at nedbryde. Det er småstatens eneste forsvaret mod den trumpske junglelov. Derfor var det også klokt, da den danske regering op til FN's generalforsamling søgte ind i det FN-menneskeretsråd, som Donald Trump forsøger at lægge ned, jmf.

2E bolig projektsalg
Vi sælger nye boliger til populære priser
Zebolig.dk - tlf. 53 51 52 53
Leverer igen boligerne til NYBYGGERNE 2018

HØJSKOLEN SNOGHØJ
Start jan. 2019 - snoghoj.dk
Musical
Skuespil
Manuskript
Soloundervisning
Iscenesættelse
HF-fag

DINNERDAYS
3 retter fra 200 kr + gebyr
Fra 12. til 21. oktober
Alabama Social, IBU, SULT, Brasserie Royal, Fuego, Bræce
Køb billet på DinnerDays.com

Nytår på Rødding Højskole
Årsafslutning i højskoleatmosfære
28. dec. 2018 til 3. januar 2019
Pris 4.800 kr.
Rødding Højskole
Nytårsfest i festlige rammer med koncert, udførelse, fællessang, krigssang, dans og meget mere. Der er gaver, og vi har en fantastisk aften med det bedste af det gode. Vi har et stort udvalg af mad og drikkevarer. Der er også en lille butik med t-shirts, kaffe og meget mere. Der er også en lille biograf med film og tv. Der er også en lille bar med øl og vin. Der er også en lille kiosk med kager og chokolade. Der er også en lille butik med t-shirts, kaffe og meget mere. Der er også en lille biograf med film og tv. Der er også en lille bar med øl og vin. Der er også en lille kiosk med kager og chokolade.

IK
SØNDAG

Oprør!

Torben Ulrich er stadig klar.
Interview side 12-21

“Jeg synes ikke, vi gør det ret godt som mennesker. Kan det gøres anderledes? Ja, det kan det fandeme!

REBEL. Forfatter, kunstner og tennisheld Torben Ulrich står i bakkerne tæt ved sit hjem i Californien. Han fylder 90 år og er aktuel med en ny bog, en ny udstilling og en ny kunsthøj. Bogen har han arbejdet på i flere årtier, og den artikulerer det tankegods, der gennem livet har gjort ham til en ener både på tennisbanen og i livet generelt. Foto: Emma Sejersén

Rebellen Torben Ulrich var engang kendt som tennis-guruen uden alder. I dag omtaler han sig selv som 'den gamle'. Tanken om døden gør ham ikke trist, men det gør den moderne verden til gengæld. Alting ser ens ud. Han savner et oprør, og at man stiller flere spørgsmål. Gennem mere end 40 år har han arbejdet på en bog om sit livs tankegods. Nu udkommer den på dagen, hvor han fylder 90 år.

LEA WIND-FRIIS,
TIBURON, CALIFORNIEN
(TEKST)

EMMA SEJERSEN,
TIBURON, CALIFORNIEN
(FOTO)

T rædøren ind til det hvide hus på skrænten er høj og ser tung ud, og rummet bag den virker stille.

Vi trykker på dørklokken klokken 13.57 efter at have cirklet lidt rundt i kvarterets stejle gader for at ramme vores aftaletidspunkt nogenlunde.

Torben Ulrich – tænkeren, kunstneren, musikeren, forfatteren, tennis-spilleren – kan nemlig først træffes efter klokken 14. Altså ikke bare i dag, men alle dage.

Det har hans hustru, amerikanske Molly Martin, venligt gjort opmærksom på i den mailkorrespondance, der i sidste ende har ført til, at vi, fotograf Emma Sejersen og jeg selv, nu står her: på et blødt californisk bjerg i den lille by Tiburon lidt uden for San Francisco, omgivet af kæmpestore villaer, der igen er omgivet af solset fra vandet samt himlen højt deroppe, fuld af ørne, høge, gribbe og ravne.

Da der ikke er nogen, der svarer, ringer vi på igen. Da der stadig ikke sker noget, banker vi på.

13.58 åbnes døren på klem, og dokumentaristen Andreas Johnsen, der i flere år har fulgt Torben Ulrich og også skal filme, mens vi er der, stikker hovedet ud.

»Torben er ikke klar endnu«, siger han.

Okay?

»Den er ikke tos.

Døren glider i, og vi går lidt forvirrede ud af indkørslen og overvejer, om vi skal gå en lille tur ned ad vejen, men så er klokken blevet 14, døren bag os åbner sig helt op, og en spinkel skikkelse klædt i sort hilser os hjerteligt velkommen: Torben Ulrich.

Sammen med Molly Martin byder han os indenfor med knus og kindkys i et hus med en vanvittig udsigt til blå bugt og blå himmel, som her og nu er helt fri for den tåge, der på disse kanter kan rulle ud over landskabet på få minutter. Fra balkonen ligger vandet langt der-

nede, broen Richmond-San Rafael stikker op i horisonten, og Torben Ulrich fortæller, hvordan tsunamien i Japan i 2011 gav et bølgeskulp helt herovre. Han stod lige her og fulgte det med øjnene.

Når man bor på kanten af Stillehavet, er Japan også en slags nabo.

»Det hele er forbundet«, siger Torben Ulrich, stadig med en tydelig klang af Hellerup trods de mange år med base i USA.

»Det er ligesom i bogen«.

Ligesom i bogen, det udtryk kommer jeg til at høre flere gange i de tre dage, vi skal tilbringe sammen – her i huset, på gaden blandt nysgerrige blikke i byen Mill Valley og ude på stierne i vinden og bakkerne.

Bogen, 'Boldens øjne, værens ben' hedder den. På en måde er det Torben Ulrichs eneste bog, hvis man ser bort fra antologier, små digtsamlinger, essays og samtalebøger. Det er ikke en roman, og det er ikke erindringer, men det er heller ikke ikkeerindringer. Det er et værk, han blev opfordret til at skrive for »mellem 40 og 50 år siden«.

På 108 komprimerede sider formulerer bogen det tankegods, han har levet efter hele sit lange liv.

Det er det, vi er kommet for at tale om. Blandt andet. For der er så uendelig meget, man kan tale med Torben Ulrich om. Hans erfaringer trækker tråde langt, langt tilbage, og de er flettet sammen på en måde som ingen andres.

Som tennis-spiller og musikkribent har han rejst i stort set hele verden. Han var antiautoritet, for det blev moderne, og da det så blev moderne at være hippie, reagerede han ved at protestere over dette medieskabte fænomen og deltog i 1967 i en happening i San Francisco, hvor man 'begravede hippien' og annoncerede fødslen af det frie menneske i stedet.

På tennisbanerne vakte han opsigt med sit lange skæg og en fysik, der blev ved med at kunne konkurrere på elite-niveau, længe efter hans jævnaldrende gik på pension.

Alle dage har hans fascination af buddhismen skilt ham ud og fået ham til at synes klog på livet.

Livet, det vil jeg også gerne tale med ham om, sådan som det leves i vores moderne samfund.

Og døden.

Uanset hvad må den føles tættere på, når man fylder 90 år, som Torben Ulrich gør 4. oktober. Hvor 'Boldens øjne, værens ben' udkommer.

Kort efter han har slået dørene til sit hjem op for os, spørger han mig, om det er sandt, at jeg har læst bogen forud for vores besøg? Det er det.

»Ja, det kan jeg selvfølgelig kun ... oh ...«.

Han leder lidt efter ordet, og da han finder det, er det ikke det, jeg forventede:

»... beklages.

Han vil vide, om hans nedskrevne tanker var til at forstå, og vi taler om, at dele af bogen er lettilgængelige, dele af den er måske halvsvær læsning, og jeg indrømmer, at passager hen mod slutningen endda var besluttet indviklede, i hvert fald for denne læser.

»Det kan jeg sagtens forstå, eller være med til. Det er det, jeg mener med 'beklages'. Eller: 'Undskyld', siger han lunt.

When the ball comes

Ideen til 'Boldens øjne, værens ben' opstod i et tibetansk kloster ved Woodstock et par timers kørsel fra New York. Formentlig var det i 1970'erne.

Her lærte Torben Ulrich sin ketsjer til

en buddhistisk leder, der med et skævt slag sendte tennisbolden op i frugtskålen og fik alle de tilstedeværende munke til at bryde ud i latter. Senere foreslog Karmapa, som lederen hed, Torben Ulrich at skrive om buddhismens tanker i skæret fra den disciplin, han var fortrolig med: altså disciplinen tennis.

Spol fire-fem årtier frem i tiden, og 'Boldens øjne, værens ben' er sendt af sted til Forlaget Spring.

Jeg spørger, hvad det betyder for ham at have skrevet bogen færdig.

»Det betyder helt bestemt en lettelse«, svarer han. »Så skal jeg for eksempel ikke længere høre Molly sige: »Se nu at få det lidt færdigt«, hej.

»Og så vil jeg sige«, fortsætter han, »at bogen bestemt ikke er færdig, for disse

tanker kan ikke færdiggøres. Måske kan bogen være en værktøjskasse, som andre kan arbejde videre med for at forbedre sproget og finde nye nuancer. Og det er vigtigt for mig«.

Han uddyber det, og hans ord lyder nærmest

som en kort opsummering af, hvad selve livet i hans øjne går ud på:

»Vi mødes, og vi skilles, og vi mødes igen. Vi falder om. Og næste generation overtager og prøver noget af. Der foreligger nogle bøger undervejs, men jeg ser dem ikke som færdige resultater«.

Sammen med udgivelsen af bogen åbner også en ny udstilling i København med Torben Ulrichs malerier. De bliver skabt i garagen, hvor vi bliver vist rundt mellem hængende hvide lagner fulde af malerpletter. Her er ingen pensler, for værkerne kreeres eksempelvis ved, at han skyder en tennisbold mod rispapir, så den sætter et mærke. Så han indfanget det øjeblik, hvor bolden kommer flyvende.

At tage dette minøjeblik, hvor bolden hænger i luften, og dissekere det, er et tema, der går igen i stort set alt, hvad Torben Ulrich laver. I høj grad også i den nye bog. Den er bygget utraditionelt op med to spalter på hvert opslag. Venstre side er skrevet på engelsk og er små afsluttede digte, såkaldte songlines. Højre spalte er en filosofisk tekst skrevet på dansk, der løber igennem hele bogen.

Flere af de engelske songlines begynder med 'When the ball

comes'. Hvad gør du i det øjeblik? Ser du

det som et angreb og som noget, du enten kan vinde eller tabe?

Eller ser du det som en invitation til at spille, to play, og derfor som noget, du bør være taknemmelig over for og derfor besvare med al tænkelig omhu?

En munk havde fået en kiste ...

Langsomt bevæger vi os videre gennem huset, alle rum har en bogreol, næsten alle har udsigt til vandet, og på væggene er der nøje udvalgt kunst eller billeder fra buddhismens verden, fra Cobra-kunstens verden, af kunsthistorik eller eksempelvis et fotografi af James Joyce, der spiller guitar.

I en af stuerne hænger et forstørret print af en kort buddhistisk fortælling om livets ophør, og vi står helt stille og læser den sammen.

Her er historien: En munk havde fået en kiste af sin mester, mest for sjov. I al hemmelighed listede munken sig ud til det sted, hvor kisten stod, lagde sig ned i den og bad en tilfældig forbipasserende om at sømme låget til.

Da landsbyens indbyggere hørte om dette, hastede de ud og fik låget af kisten, men da var munkens fysiske krop væk. Det eneste, der var tilbage, var et økko af den klokke, han havde holdt i hånden, som lød »højt og klart i luften, inden den forsvandt«.

Hvorfor har du valgt at hænge netop denne historie på væggen?

»Det kan jeg godt fortælle dig. For det første synes jeg, at det kunne være lidt apropos den her gamle figur ...«.

Altså dig selv?

»Ja, det der med at tage afsked – Men!«, siger han og er allerede på vej videre til 'for det andet'. Han mumler lidt, mens han leder i to gulvholdere til cd'er, som står lige ved siden af den printede historie, og finder til sidst det, han leder efter: en cd med sønnen, Lars Ulrichs, band, Metallica, der i dag er et af de bedst sælgende bands i verden.

»Vi kan bo her, fordi Lars har købt huset for de penge, der kom ind for denne her ...«.

Torben Ulrich løfter cd'en 'Death Magnetic' fra 2008 lidt i vejret. Coveret er sort og hvidt med kisteformede huller i papret.

»Så sagde vi til Lars, at historien var en apropos-tekst. Det var en joke af en slags. En af de første gange, vi hørte Metallica øve inden en turné, var herovre i noget, der hedder Cow Palace, fortsætter Torben Ulrich.

»... Og mens de øvede, hang der måske syv kister over dem. Kisterne skulle sænkes, og de skulle op igen, og så var det, at James Hetfield (forsanger og medstifter af bandet, red.) stod under dem, og kisten kom ned mod ham, og han vidste ikke, om den ville fortsætte. Og så sagde han: oh man, to be killed by a coffin!«.

Gliddefald og ikkebevægelse

Risikoen for jordskælv har haft indflydelse på valget af billede over dobbelt-sengen i soveværelset. Lige nu hænger der et vægtæppe, man godt kan tale af i hovedet, hvis rystelser skulle få det til at falde ned. Men, bemærker Torben Ulrich muntert, i virkeligheden betyder det ikke det store. Et rigtigt skælv sender nok nærmere hele huset ned ad skrænten.

»Det afhænger af, hvor jorden flænger åben, pffft, og om der bliver hul dybt ned, så lavaen strømmer op. Det kan hurtigt, hvis det har lyst, blive ret varmt her i nabolaget«.

Soveværelset er husets vigtigste rum. Det er her, Torben Ulrich tilbringer formiddagene med at meditere, læse og »rumstere«, som han siger, indtil han kommer op i køkkenet omkring klokken 12 eller 13 for at få noget at spise.

Ved et lille alter hænger et billede af ægteparrets såkaldte rodlærer, den tibetanske lama Tenga Rinpoche, som 'Boldens øjne, værens ben' er dedikeret til.

Molly tog det billede over i Nepal, hvor han danser i det fine tøj, i søndags-pudsets, fortæller Torben Ulrich og bliver igen inspireret til at dele en af sine mange historier fra et usædvanligt liv.

Vi er tilbage i 1987, hvor han bevægede sig i såkaldt gliddefald fra nord for Køben-

havn til Rødby på Lolland. Med andre ord fra det sted, hvor han havde mødt sin rodlærer første gang, og så til der, hvor selvsamme lærer havde rejst en meter på den lange rute med sin krop.

Når man udfører et gliddefald, lægger man sig udstrakt på maven, og herefter

tager man opstilling der, hvor finger-spidsen nåede til. Og så videre og så videre. Den på det tidspunkt 58-årige Torben Ulrich berørte således hver en meter på den lange rute med sin krop.

»Kørerne kom og kiggede: Hvad er det for nogen, der ligger der? Og man får

mange stærke sansendtryk, når man ligger der og roder, glasskår, græsset, blandingen af jord og, du ved, ølkultur ...«, fortæller han om oplevelsen.

Da turen kun lige var begyndt, og Torben Ulrich endnu ikke havde bevæget sig ud af København, blev han interviewet af Rødby på Lolland. Med andre ord fra det sted, hvor han havde mødt sin rodlærer første gang, og så til der, hvor selvsamme lærer havde rejst en meter på den lange rute med sin krop.

MELLEMRUM.

Torben Ulrich træner sig i at se eksistensen i et andet lys ved at opholde sig flere dage i mørke.

wet om det på tv. Det blev der lagt mærke til. En nat, hvor han sneglede sig langs Christiansborg, kørte en taxachauffør forbi, rullede vinduet ned og råbte: »Så er det snart Rødby, Torben!«.

Torben Ulrich klukker, mens han fortæller. Der gik yderligere tre måneder, før han nåede sin destination.

I flere af rummene hænger der forstørrede skrifttegn, som alle har en historie og en sammenhæng. Vores rundviser stopper ved et af dem:

»Det betyder urstelig, eller uuuhhh ... u-et-eller-andet. Ubevægelig. Uskubbelig. Noget, man ikke kan få af vejen. Jeg synes, det er meget smukt. Og eftersom bogen handler om bevægelse, handler den også om det, der ikke lader sig bevæge. Okay. Så!«, siger han rytmisk og signalerer, at nu går vi videre.

Vi passerer kort workoutrummet fuldt af motionsmaskiner (og, også her: en bogreol fuld af bøger). I kombination med yogaøvelser bruger Torben Ulrich normalt maskinerne til at holde kroppen ved lige. Men det seneste halve år, hvor slutspurten med bogen er sat ind, har der nærmest ikke været tid til fysisk aktivitet. Det har været på kroppen.

»Når man er så gammel, og man sidder der og skriver hver dag og næsten ikke bevæger sig, og med benene sådan dinglende under bordet ... Molly siger: »Kan du ikke lige rejse dig og bevæge dig lidt rundt?«, men altså, det er ikke så let. Så mister man ligesom troen eller gehøret for det, man skriver. Derfor tænkte jeg: Det koster det, det koster. Og det gjorde det sgu så!«, siger han.

Sidste stop er kontoret, hvor Molly Martin har siddet og arbejdet bag computeren, mens vi har bevæget os igennem huset. Hun finder en bunke fotoalbum frem, og vi ser blandt andet bryllupsbilledet fra 1998, hvor de spontant blev viet ved en buddhistisk ceremoni i Colorado. De smiler begge to lykkeligt.

Molly Martin talte allerede i 1980 i telefon med Torben Ulrich i forbindelse med sit arbejde som sportsjournalist ved The Seattle Times, og ud over idrættens delte de også dengang interessen for de buddhistiske tanker. I 1982 mødtes de. Det var 4. oktober, som er begges fødselsdag, og Torben Ulrich var nøjagtig dobbelt så gammel, som hun var – 54 år mod hendes 27. De har været sammen siden.

I fotoalbummet er der også et billede af Torben Ulrich som helt nyfødt, stadig på fødegangen.

»Ja, det er så 'den gamle', lige skudt ud af røret«, bemærker han, stadig i hopla efter tre timers rundvisning og uafbrudt ordstrøm.

»Måske skulle du give Emma mulighed for at tage nogle billeder? Er du med på at lade Emma overtage styringen lidt?«, prøver Molly Martin.

»Narj, jeg er bare helt udmattet. Kan I komme tilbage i ... overmorgen?«.

Emma fanger ikke umiddelbart hans spøg og ser bekymret ud. Da det går op for hende, at han prøver at hyle hende ud af den, griner hun lidt træt og foreslår en pause og et glas vand. »Man bliver bare lidt overvældet«, siger hun.

»Det er detaljen, der viser helheden eller sammenhængen i det«, bemærker Torben Ulrich.

Vi puster ud i det åbne køkken omkring spisebordet, hvor man sidder på stole uden ben, med små ryglæn og puder til at tage lidt af det ubehag, der hurtigt opstår, når man ikke er vant til at sidde på gulvet. Molly Martin bemærker, at klokken næsten er seks. Vi har talt om, at vi ville køre til den lille by Mill Valley ►

og drikke kaffe på en café, ægteparret ynder at besøge. Men så skal vi til at skynde os, for den lukker klokken syv, siger hun. Alle piler derfor ud i vores hvide lejebil, og vi kører mod byen mellem de små bjerge.

Kerouac var her

»Look at the fog, boys and girls! Can you see the golden light? The golden hour is creeping in...«

Torben Ulrich messer fra bagsædet lige bag mig, godt gemt væk under den mørke hat med skygge, han helst har på, når han skal ud. Molly Martin sidder ved hans side, i midten, og hun har Andreas Johnsen på den anden side med filmkamera og diverse. Emma på forsædet fotograferer undervejs, og alle beundrer vi de byer, der ligger og glitrer op og ned ad skrænterne mod vandet.

»Nogle gange er tågen virkelig smuk over Sausalito. Som fingre over bakkerne«, siger Molly Martin, for hun kyndigt dirigerer mig over i rette svingbæne. Opbakningen til den forsigtige chauffør er stor, og da jeg parkerer vores Toyota Camry i en bås lige foran en frisersalon et stenkast fra kaffebaren, bliver der endda klappet lidt, »well done!«.

»Lea, du kan få ordnet dit hår derinde, hvis du har brug for det«, småraber Torben Ulrich omme bag mig, inden vi stiger ud i de kuperede gader. Det er en by, hvor lyden af bildøren går klart igenem den friske aftenluft, og hvor hylderne i butikkerne byder på økologiske varer og magasiner om yoga og Østens filosofi. Fortovene er flere steder udfordret af, at rødder fra de karakteristiske høje redwoodtræer har bredt sig og fået fliserne til at bøje.

Da vi træder ind i cafeen, som ligger i en gammel stationsbygning med store vinduer og højt til loftet, drejer alles ansigter sig mod os. Flere spørger, hvem han er, denne ranke, spinkle, skæggede mand med de legesyge øjne, som sådan bliver både filmet og fotograferet. En rund mand i shorts, forvasket skjorte og med måske ti kuglepenne i brystlommen præsenterer sig som Gerry og går målrettet frem mod Torben Ulrich:

»Hvem er du?«, spørger Gerry. »Jeg er bare en gammel dansk mand i Amerika. Good to see you«, siger Torben Ulrich varmt.

»Jeg er forfatter«, siger Gerry, mens han læner sig lidt ind over det bord, Torben Ulrich sidder ved. »Jeg har skrevet en bog om Jack Kerouac. Jeg har skrevet hele livet, det er det eneste, jeg gør. 800 sider om Jack Kerouac. Jeg ville ønske, jeg havde et eksemplar på mig, som du kunne få.«

De taler frem og tilbage om beatforfattere og jazz. Gerry - der viser sig at hedde Gerald Nicosia, og hans bog om Kerouac findes skam - er betaget.

»Wow, you made my days«, siger han, inden han trækker sig.

Da vi senere har bevæget os udenfor, vender han tilbage. Han vil bare gerne have et billede sammen med Torben Ulrich. Så siger de farvel igen.

»Yayyyyy. Take cares«, siger Torben Ulrich.

Gerry er nået et stykke væk, men han kan ikke slippe oplevelsen og kommer atter tilbage for at fortælle, som en sidste tilføjelse, at stationsbygningen er solgt, og cafeen skal laves om til en restaurant. Herefter går han sin vej.

Han når ud på vejen, så vender han sig om og råber:

»Kerouac skrev faktisk om den bygning i 'Dharma Bums'! Det var det første sted, han kom! I Mill Valley!«.

Han bevæger sig lidt længere væk fra os. Råber igen:

»Byel Bye! Vi spadserer gennem gaderne mod en lille passage for fodgængere kaldet El Pa-

STÆRK NATUR. Ægteparret betragter et redwoodtræ i Mill Valley. Molly Martins lange, grå flættning når akkurat ned under hendes fleece.

seo Passage, og Torben Ulrich viser vej med et »that-a-way, that-a-way«. Inde fra en restaurant vinker en mand, og Torben Ulrich vinker tilbage.

Gennem passagen går vores værter med hinanden i hånden, de sætter sig sammen på en bænk, og Torben Ulrich trækker hatten ned over øjnene, mens hans ben og vandrestøvlerne ryger op på bordet:

»Go'nat, Ole. Pengene ligger i vinduet - som man sagde i gamle dage«, siger han.

Tre gange på vores korte gåtur til passagen og tilbage til bilen ender Torben Ulrich med at tale og hilse på fremmede mennesker, enten fordi de vil vide, hvem han er, eller fordi han selv tager kontakt. En af dem, en mand, der gestikulerede vildt, mens han talte, passerer vi for anden gang. Torben Ulrich vinker begejstret, som var det en gammel ven, det er jo »ham med de mange forskellige tegn!«.

Tilbage i huset i Tiburon er der ifølge Torben Ulrichs døgnrytme stadig et par timer til rådighed, for han skal spise aftensmad og være fri for besøg. Det er blevet for mørkt til, at Emma kan arbejde med at portrættere ham. Jeg spørger, om han og jeg måske skal sætte os sammen og tage et par af mine spørgsmål. Bare så vi kan nå det hele.

Han virker ikke begejstret. Mørket betyder nemlig, at vi med fordel kan se hans nye film, 'Leaping, Looping: Before the Call', der har premiere i Cinemateket i oktober, og som på en måde hører sammen med 'Boldens øjne, værens ben'. Han synes ikke, det kan vente til i morgen.

»Men det skal du bestemme«, siger han, ikke helt overbevisende.

»Jeg tror«, indskyder Molly Martin, »at Lea er lidt bekymret, for dine svar er jo også lidt lange, Torben, og hun vil gerne nå at spørge dig til det hele.«

»Jeg er jo ikke skide oplagt, vel. Men det skal ikke komme an på det«, siger Torben Ulrich.

Vi beslutter os for at se filmen.

»Men så skal du virkelig svare på Leas spørgsmål i morgen. Og ikke gå ud af alle mulige sidespor«, hjælper Molly Martin til.

»Jeg kommer til at gå ud af et sidespor.«

»Ja, men du bliver nødt til at samarbejde.«

Så er det en aftale. Vi sidder atter på gulvet i stuen, nu foran fjernsynet, hvor Molly Martin efter Torben Ulrichs anvisninger spoler lidt frem og tilbage. Man ser en tennisbane i sne, og små børn, der leger med en bold. Torben Ulrich selv er filmet i dans, først med en bold, siden med et flag.

»Det er for at vise boldspillet, det idrætslige, på et andet plan end det med at vinde og tabe. Alt det med 1. division, på 5. pladsen, om man er på den og den rangliste...«, siger Torben Ulrich, der synes at have genfundet energien og løbende kommenterer det meste af den abstrakte film.

Efter endt visning siger vi tak for i dag, og vi ses i morgen.

»Kom nu ikke for tidligt. Ligesom i dag, 13.58...«, siger Torben Ulrich med et bebrejdende blik, som er for sjov, men jeg ved, at vi ikke kommer for tidligt i morgen.

»Ikke engang 13.59«, fortsætter han. »Men klokken 14-nul-nul-dut går dørene op, Johnsen står med sit kamera, og 'den gamle' er klar.«

»Hvis du så eventuelt har nogle spørgsmål, kan vi jo kigge på det«, siger han til mig.

Han holder det alvorlige ansigt et se-

kunds tid, så skraldgriner han og udstøder et lille hvin af fryd, for døren atter lukker i.

En profetlignende tennisspiller

Første gang, Politiken skrev om Torben Ulrich, var 5. august 1941. Og det var nitten enogfyrre. Danmark var besat af Tyskland, og to år senere tvinges familien Ulrich med jødisk baggrund på modrens side til at flygte over Sundet til Sverige og leve flere år i eksil.

I notitsen fra 1941 fortælles det, at den blot 11-årige Torben Ulrich deltog i juniormesterskaberne i tennis. »Turneringens mindste Deltager er den kendte Tennisspiller E. Ulrichs søn, Torben. Han spillede frisk og upaavirket mod den meget højere Henning Højgaard fra Aarhus, men kunne ikke klare ham«, står der.

Under et billede af drengen Torben på 11 år med løftet ketsjer står der: »Torben Ulrich var lille, men han sled i det.«

Frisk og upaavirket. Man aner kimen til hans videre færd i tennisverdenen, og i livet i det hele taget, når man læser beskrivelsen af den klenge debutant.

Som ung mand har han beskrevet sit liv således: spille tennis om dagen, spille jazzklarinet om aftenen på diverse værtshuse, skrive jazzklumme til Politiken om natten. I hele sit voksenliv har han rejst verden rundt som tennisspiller, og som 48-årig lå han øverst på verdensranglisten for spillere over 45 år.

Men undervejs var han ofte i konflikt med autoriteter og de gængse normer og regler. Hvorfor skal tingene være på en bestemt måde? Det synes at være det

MAGNETISK.

Forfatter Gerald Nicosia vil gerne hilse på. »Man siger dav, pludselig begynder det at danse lidt, måske kommer der et sammenstød, måske et poetisk tildrag«, siger Torben Ulrich om at møde fremmede.

gennemgående spørgsmål. Og: Hvad sker der, hvis jeg siger nej?

Mest omtalt er formentlig en episode fra 1966. Eller, man kan godt kalde det en episode, men dengang var det nok nærmere en regulær skandale.

Torben Ulrich havde forud for danmarksmesterskaberne erklæret, at han ikke kunne spille om lørdagen klokken 15, da han skulle se VM-finalen i fodbold mellem Vesttyskland og England.

Da han gik videre til semifinalen, og denne var planlagt til lørdag eftermiddag, ville arrangørerne ikke efterkomme hans krav, som de efter eget ønske havde fået på skrift.

Torben Ulrich spillede derfor halvdet sæt, førend han et par minutter over tre gav hånden til sin modstander, Carl Edvard Hedelund, og sagde tak for kampen. Som Torben Ulrich ellers stod til at vinde.

I stedet tabte han, naturligvis, og han satte sig direkte ind i KB's klublokale foran fjernsynet, »læskende med en sodavand«, som der stod i Politikens efterfølgende referat af hans »mærkelige opførsel«. For ham var det en joke, men det var også alvor. Han kunne godt lide at ansøre en debat om, hvilke krav man stiller til mennesker, hvordan forholder vi os til disse krav, og hvad lader vi os byde, har han siden forklaret. Måske kunne tingene jo »skæres på en anden måde«.

Derudover har der været en række an-

BLÅ BOG

Torben Ulrich

Født 4. oktober 1928. Har haft tilknytning til tennis, siden han var baby. I konfirmationsalderen vakte hans interesse for musik og filosofi. Flygtede 1943 til Sverige med sin familie og boede der frem til befrielsen.

Som ung mand spillede han tennis om dagen, jazzklarinet om aftenen og skrev jazzklummer om natten, har han fortalt. Fra 1960'erne dedikerede han sig i højere grad til tennissporten. Som 48-årig verdens bedste spiller over 45 år.

Gift med amerikanske Molly Martin, som han mødte i 1982. Bosat fast i USA siden 1984, de seneste 8 år i Tiburon uden for San Francisco.

dre episoder (eller skandaler), hvor han bevidst eller ubevidst er kommet for sent til kampe. Også store kampe. Blandt andet på Wimbledon, hvor han lige skulle nå at skrive en af sine jazzklummer til Politiken færdig først.

Uden for tennisbanerne kunne han også vække forargelse. Eksempelvis da han prøvede at sige nej tak til sin værnepligt, hvilket til sidst medførte, at politiet mødte op på hans adresse og hentede ham. Han var 23 år gammel og allerede så kendt en tennisspiller, at The New

York Times bemærkede det i en note: »Police Take Ulrich to Navy«. I pressen blev slagsmålet om hans værnepligt mødt med forargelse, men det kendte han til i forvejen fra den behandling, han af og til fik af journalisterne for sin adfærd på tennisbanen. Ordet 'krukke' blev sat med tryksværte ved mere end én lejlighed.

I 1970'erne begyndte hans interesse for at stille spørgsmål til normerne at vække mere genklang i samtiden. Den amerikanske journalist og forfatter Adam Smith, der tidligere havde portrætteret Torben Ulrich til magasinet Sports Illustrated, vidste et helt kapitel i sin bog 'Powers of Mind' fra 1975 til små Torben Ulrich-anekdoter.

På dette tidspunkt var Torben Ulrich på vej mod 50, men spillede stadig på toppen mod de unge tennisspillere. Bogen refererer eksempelvis et pressemøde forud for en turnering, hvor Torben Ulrich skulle spille mod Ismael El Shafel. Cirka 25 år tidligere havde Torben Ulrich vundet over den unge spillers far i Davis Cup.

»Torben kommer ind, med håret ned over skuldrene, virkelig en gammeltestamentelig profet at se på nu, iført en kappe, hans attitude munter og helgenagtig«, lyder beskrivelsen.

Da en journalist spurgte, om han gerne ville vinde, sagde han nej og tilføjede: »Hvad vil det sige at vinde?«.

Omtrent samtidig, i 1976, blev han portrætteret i flymagasinet Pastimes under overskriften: 'Tennissguru uden alder'. Journalisten fortæller blandt andet, at han havde oplevet at køre langs en øde vej i Arizona klokken to om

natten, og dér kom Torben Ulrich løbende. Han havde besluttet, at det var tid til en 8-kilometers løbetur i ørkenen.

I dag er det ikke til at få øje på en ketsjer eller en gul bold, når man går igennem hans hus i Tiburon med de otte rum. Formentlig plejer der at være nogen i atelieret, som han maler med, men derudover er der ikke umiddelbart fysiske tegn på tennislivet. Han spiller heller ikke længere. Men senere den aften, han havde set film med os, så han og de andre Rafael Nadal spille mod Dominic Thiem i US Open.

Han følger med, siger han, selv om der er langt mellem snapsene. Tennis er stadig en stor del af hans tilværelse. Men mere som en prisme, han bruger til at anskue livet med. Livet – og måske også det, der kommer bagefter.

Død, sorg og kredsløb
Torben Ulrich er indfanget og sidder på gulvet i stuen, nærværende og i godt humør, med kaffe i koppen og mikrofonen til Andreas Johnsen's filmtagelser i halsåbningen inde bag skægget. Det er vores anden dag sammen, og lige nu taler vi om tennis og den enorme indflydelse, det har haft på hans livsbane og hans måde at anskue verden på. Er tennisporten et valg, en tilfældighed, hans skæbne eller noget helt fjerde, vil jeg vide.

»Alt muligt«, svarer han.

»Jeg blev født i boldspillet, det var det, der var udgangspunktet for mine forældre. På en måde synes jeg, jeg har fulgt dem, og i en anden forstand har jeg overhovedet ikke fulgt dem, fordi de så tinge på en anden måde.

»I Indien i gamle dage var der en idé om, at man udtrykte tilværelsen i den symbolisk, som man var fortrolig med. Jeg prøver i denne bog at sige: Her kommer jeg fra.

Musikken har ganske vist også fulgt ham altid, siger han. Han har altid haft et vist øre for det lydlige aspekt. Som eksempelvis at kunne høre boldens opspring.

»Men jeg kommer fra det der boldhal-løj. Og så må jeg være tro over for det i de ting, jeg udtrykker.

Set i det lys er »Boldens øjne, værens ben« i virkeligheden et værk, som har været undervejs, lige siden Torben Ulrich som baby lå og sov i barnevognen ved siden af tennisbanerne.

Som han selv siger: »Det er i hvert fald noget, der har ligget og skulpet over en lav flamme i lang, lang tid.

Den del af bogen, der består af songlines, er skrevet nærmest intuitivt, og han måtte sortere hundredvis fra, da teksterne til bogen skulle findes. Teksten på dansk derimod har været hårdt, langstrakt arbejde. Det var vigtigt at finde de helt rigtige ord. Ord, der ikke i forvejen eksisterede på dansk. Binarighed, eksempelvis, som et kritisk begreb om vores evige tendens til at ville dele verden ind i to modsatrettede størrelser. Kropmærksomhed. Varvar. Bogen er spækket med den slags selvopfundne ord, og korrekturlæsningen har været en kompliceret affære med mange mails over Atlanten fra forlaget til Molly Martins computer. En afvigelse fra den gangse retstavning kunne være fuld af betydning og i høj grad med vilje – eller slet og ret en trykfejl.

»Det var en proces, der skulle koges ned og destilleres og koges op igen og filtreres og tygges på,« siger han.

Mens Torben Ulrich arbejdede på bogen, bemærkede hans ven gennem mange år, bladtegneren Klaus Albrectsen, at han jo også kunne arbejde på den i så lang tid, at det blev for sent. At Torben Ulrich risikerede at »dratte om«.

»Måske er det allerede blevet for sent, for så vidt som det, der står, er blevet uforståeligt,« bemærker Torben Ulrich.

Vi har lavet lidt sjov med det – at du kunne risikere at »dratte om« og så videre. Men, hvilke tanker gør du dig om døden?

»Ja, det ved jeg sgu ikke. Alle mulige. Altså.

Torben Ulrich smasker lidt, mens han tænker.

»Hvordan mener du, hvilke tanker gør jeg mig om døden?»

Altså, hvis jeg tænker på døden, får jeg en følelse af angst. Eller sorg, måske. Hvilke følelser får du?

»Sådan ser jeg det ikke. Jeg ser det mere sådan, at vi alle sammen hører sammen i et større forløb, som opstår og forgår, ligesomølger på havet.

Døden gør ham hverken bange eller ked af det. Men sorgen over at miste noget kan være helt reel. Det er okay, sorgen er der, så længe den også ses i et større perspektiv,« siger han.

Han taler også om et ægteskab, hvor den ene bliver svagelig og ude af stand til at klæde sig på og spise, og den anden, som heller ikke er helt ung, så skal tage sig af den anden.

»Det er en sorg, kan man sige. Hvis det er gået sådant.

Men igen, det er også naturligt, understreger Torben Ulrich:

»Jeg er sgu glad for, at sådan nogle gamle rester ikke bliver ved. Det falder fra hinanden og bliver til ingenting – det er jo i sig selv meget forunderligt. Og en stor glæde for alle dem, der bliver tilbage. Så de kan få lidt frisk luft og skal ikke sørge for de gamle.

»Jeg prøver at arbejde med de små sammenhænge, så de hæfter sig på den

MAKKERPAR.

»Man vil nødig være til besvær for Molly eller familien. Sidde et sted og ikke kunne hverken det ene eller andet«, siger Torben Ulrich om det at ældes.

Jeg er bare en gammel dansk mand i Amerika

sen, at han jo også kunne arbejde på den i så lang tid, at det blev for sent. At Torben Ulrich risikerede at »dratte om«.

»Måske er det allerede blevet for sent, for så vidt som det, der står, er blevet uforståeligt,« bemærker Torben Ulrich.

Vi har lavet lidt sjov med det – at du kunne risikere at »dratte om« og så videre. Men, hvilke tanker gør du dig om døden?

»Ja, det ved jeg sgu ikke. Alle mulige. Altså.

Torben Ulrich smasker lidt, mens han tænker.

»Hvordan mener du, hvilke tanker gør jeg mig om døden?»

Altså, hvis jeg tænker på døden, får jeg en følelse af angst. Eller sorg, måske. Hvilke følelser får du?

»Sådan ser jeg det ikke. Jeg ser det mere sådan, at vi alle sammen hører sammen i et større forløb, som opstår og forgår, ligesomølger på havet.

Døden gør ham hverken bange eller ked af det. Men sorgen over at miste noget kan være helt reel. Det er okay, sorgen er der, så længe den også ses i et større perspektiv,« siger han.

Han taler også om et ægteskab, hvor den ene bliver svagelig og ude af stand til at klæde sig på og spise, og den anden, som heller ikke er helt ung, så skal tage sig af den anden.

»Det er en sorg, kan man sige. Hvis det er gået sådant.

Men igen, det er også naturligt, understreger Torben Ulrich:

»Jeg er sgu glad for, at sådan nogle gamle rester ikke bliver ved. Det falder fra hinanden og bliver til ingenting – det er jo i sig selv meget forunderligt. Og en stor glæde for alle dem, der bliver tilbage. Så de kan få lidt frisk luft og skal ikke sørge for de gamle.

»Jeg prøver at arbejde med de små sammenhænge, så de hæfter sig på den

store sammenhæng, med skyerne og havet og himlen og solen. Solen, som vi ved også en skønne dag er tomt for energi, og som i sig selv er et lille punkt i en meget større sammenhæng.

Torben Ulrich kommer til at tænke på en anekdote, og det er ikke en, jeg mindes at have læst eller hørt før. Om at se på stjerner med Lars Ulrich, dengang sønnen var 11 år.

»Vi varovre i Sydsvrige og så de olympiske lege i Rom, og så kom vi til at tale om Carlsberg-vognen, den konstellation ...»

»Karlsvognen«, assisterer Andreas Johnsen ovre fra sit kamera.

»Karlsvognen, ha ha! Ikke dårligt ... Men, så sagde jeg: Se, Lars, kan du se den konstellation deroppe. Hvis den har forskudt sig og ikke længere ligner Karlsvognen, så er du et sted i rummet, hvor du ikke kan se Solen.

Det var sent på aftenen, og oplysningen holdt natten igennem barnet vågen, overvældet ved tanken om det uendelige univers.

»De der meget store tanker, hvor man ser ind i noget meget, meget stort, samtidig med at man sidder i Sverige, og vi har lige set de olympiske lege, og nu skal vi sove, og næste dag skal vi noget andet – hvordan kan de tanker forbindes?»

Men det er et problem, som ikke bør være et problem, fortsætter Torben Ulrich.

»Lad os gå ind i det problem og lade det løse sig op ligesom skyer, der letter. Så opgaven er at sige, der er alle de her små ting og alle de her store ting, puhhhhs, Torben Ulrich puster langsomt ind og ud, »okay, nu trækker vi vejret i alt det og får alle de små ting og alle de store ting til at hænge sammen.

Torben Ulrich puster ind og ud en gang til.

Var det det, du sagde til Lars dengang?

»Ja, det var det, vi forsøgte at sige. Vi bliver ikke så hængt op på, hvem der vandt sølv- og guld-medaljen nede i Rom, hvis vi tænker på Carlsberg-vognen, he he. Hvis vi ligesom har et større ud-

syn, bliver det o.k., at nogen vinder sølv, nogen vinder slet ikke. Og så kan man også sige: Er det virkelig nødvendigt at graduere de der medaljer?»

Langsomt har vi bevæget os væk fra emnet om livet, døden og universet og er tilbage ved et klassisk Torben Ulrich-tema: at et spil ikke behøver at handle om at tabe eller vinde.

Måske er det – heller ikke for et spirituelt og vist menneske – så let at tale om døden.

Eller også hænger hans modstand mod det at vinde og tabe faktisk sammen med hans syn på livet og døden.

Således at livet vs. døden eller sejr vs. nederlag på samme vis er en begrænset måde at anskue en langt mere nuanceret helhed på.

Måske i et andet liv ...

Jeg har forud for vores besøg hørt og læst, at såvel Torben Ulrich som Molly Martin har yndet at meditere i mørke.

Her lærer man at finde sig i det såkaldte mellemrum, som er et rum mellem to øjeblikke. Det kan eksempelvis være mellem døden og det, der kommer efter.

Idéen med mørkemeditation er, at man sidder i et komplet mørkt rum uden den mindste lille lyskilde. Man har adgang til bad og toilet, og gennem en lille sluse kan der af og til skubbes lidt mad og en kop kaffe ind, uden at der slipper lys med. Efterhånden vil den energi, man rummer, blive synlig for én i form af en anden slags lys, som man hverken kan lukke øjnene for eller vende sig bort fra, siger dem, der praktiserer denne meditationsform.

»Det er et mellemrum, hvor man har mulighed for at se eksistensen i et andet lys,« siger Torben Ulrich.

»Og når jeg siger et andet lys, er det stærke ved det, at det er et andet lys. Det er ikke noget, du forestiller dig. Du ser nogle ting. Du ser dem fandeme. Og når du vender dig bort, er de der stadigvæk.

»Der er nogle ting, der melder sig, og de melder sig på en anden måde end i

det daglige. Du bliver ligesom konfronteret med din egen energi,« siger han.

Derfor er der også »nok at gøre«, når man sidder i mørket, siger han. Det længste, han har prøvet at sidde der, er 3-45 dage, selv om den oprindelige tradition foreskriver, at man sidder 49 dage.

Hvis man vælger den begrænsede længde, altså.

Der er også den ubegrænsede version. Hvor man vælger at sidde i mørket, til man dør.

»I Tibet, ved den ubegrænsede længde, sagde man farvel, gik ind i det rum, og så arbejdede man med legemet, således at det opløste sig i mørket.

Var det det, der skete med munken i kisten fra historien, der hænger oppe i stuen?

»Også ham. Men også Padmasambhava, regnbuelegemet. Han kunne gøre det på stående fod. Den sædvanlige stil,

når man lavede regnbuelegemet, var, at man sagde farvel til slægtninge og venner, blev ladt i fred i syv dage, og så havde man til opgave at blive forvandlet til lys. Med undtagelse af hår og negle, som var tilbage som en manifestation. Så man forsvinder i det lys, man kommer fra, så at sige.

Her vil nogle af Politikens læsere måske tænke, aaaaah, Torben ...

»Jo jo, men det er de også meget velkomne til,« gnægger Torben Ulrich og opridsrer beretninger fra troværdige kilder, han har hørt fortælle om regnbuelegemer.

»Hvis man først har arbejdet med nogle ting i det der mørkerum, bliver det mindre mystisk.

Har du overvejet at træde ind i sådan et mørkt rum og så ikke komme ud igen?

»Aaaaaahhhhh ... Nej, fordi ... Det er

jeg ikke sikker på, jeg ville. Så skulle en eller anden betjene mig med mad så og så længe, det synes jeg ikke, at jeg vil underlægge nogen. Mine omstændigheder er sgu ikke til at gå ind i et mørkt rum, indtil jeg segner om. Ikke i dette liv, men måske en anden gang. Hvem ved?

Torben Ulrich tilføjer:

»Vi sidder i Vesten, eller hvor vi sidder. Vi kan sgu ikke forme vores verden som Tibet og Indien for tusind år siden. Dermed ikke sagt, at der ikke stadig er nogen på de kanter, som holder ved noget af det der.

Vi holder en pause i interviewet for at give Emma plads til at fotografere ham. Inden da når han lige at instruere hende i, hvordan man sidder i lotusstilling, men den 22-årige fotograf må give op over for den næsten 90-årige mand, der

legende let lægger sine fødder oven på begge lår.

»Når det bliver bekvemt, er det en god hvilestilling, som samtidig er ret vågen,« siger han.

Hans ryg står lige op i luften i en 90-graders vinkel fra benene, og han virker nærmest klæbet fast til gulvet.

Ubevægelig, uskubbelig, u-et-eller-andet.

Begrav hele møget

Da Torben Ulrich atter kommer op fra soveværelset og en længere fotosession, kan han næsten ikke stoppe med at grine.

Han vil have Emma til at vise mig de billeder, hun har taget, hvor han sidder på Molly Martins side af dobbeltsengen. Ikke at man kan se på billedet, hvor han er, men det er tydeligvis ikke noget, ►

AMAGER BIO ON TOUR

30. september
The Doors Alive (UK)

1. oktober
Fish (SCO)

5. oktober
SPJUSTFROST (SWE)

6. oktober
Danser Med Drengene (DK)

7. oktober
Årets Gudman - Rune Kjeldsen (DK)

13. oktober
Laura Mo (DK)

26. oktober
RanestRane (DK)

5. november
The Pretty Things (UK)

10. november
Østkyst Hustlers (DK)

svt1

PREMIERE

Vores tid er nu

MANDAG D. 1/10 KL. 20.00 PÅ SVT1

DRAMA | AFSNIT 1:10 | DANSKE UNDERTEKSTER

Nye intriger hos familien Löwander

SVT's bragende succes er tilbage. Nye kærlighedshistorier spirer, mens farlige alliancer og mørke hemmeligheder ser dagens lys. Foruden gensynet med familien Löwander og personalet på restaurant Djurgårdskjällaren, møder vi også Sofie Gråbøl i en af de centrale roller.

De danske undertekster fås hos: YouSee, Stofa, Wao, Boxer, Viasat og de fleste antenneforeninger.

NABOLANDSKANALERNE.DK
FACEBOOK.DK/NABOLANDSKANALERNE

NABOLANDS KANALERNE | SVT1 SVT2 NRK ARD 2 4 NDR

han går med til hver dag: at lade sig fotografere i sit mest private rum.

Jeg spørger, om han har brug for en pause.

»Nej nej. For eller siden skal jeg nok tisse, men lad os lige få et spørgsmål. For det lækker».

Jeg tøver et sekund, jeg skal lige være sikker på, at han rent faktisk sagde det, jeg hørte. Så griner vi.

Vi vender tilbage til et emne, som er dukket op løbende, mens vi har talt sammen. Den moderne verden, den vestlige verden, hvad man nu kan kalde det. Torben Ulrich kalder det eksempelvis »den vestlige suppedas».

En suppedas, hvor pengene og »det kapital system» styrer det hele, siger han flere gange. Og han ved godt, at han selv er »et heldigt menneske», hvad det angår.

»Jeg skal ikke op klokken 8 og styre en sporvogn. Eller gå med aviser. Eller stå i Whole Foods og ekspedere grøntsager. Jeg har en økonomi, der tillader det, og en søn, der giver os mulighed for at sidde her. Og en hustru, der kan styre det og holde rede på det alt sammen», siger han.

»For hele tiden spiller en økonomi ind. Økonomien og hele det kapital system, og alt, hvad dertil hører – det må kunne skæres på en anden måde».

»Vi har et stort opland af dyrke, når det kommer til vores korporlige liv og måden at behandle hinanden på. Måden, vi forholder os til alt levende, til alle de dyr, der er rundt omkring os. Jeg synes ...».

Torben Ulrich kigger ud over bugten og himlen omme på den anden side af vinduespartiet.

»Jeg synes ikke, vi gør det ret godt som mennesker», siger han.

Og fortsætter:

»Hvordan kan vi gøre det bedre for vores børn og børnebørn? Kan det gøres anderledes? Ja, det kan det fandeme! Men hvordan? Hvordan skulle det så gøres? Ved at vi i stedet for hele tiden at prøve at eliminere hinanden og se hinanden som konkurrenter eller fjender – at vi ændrer det spil i retning af noget andet».

Det gør ham trist at tale om, siger han, »for det bliver ved og ved».

For Torben Ulrich er det ikke et spørgsmål om, at alting var bedre i gamle dage. Tværtimod er det et spørgsmål om, at historien synes at gentage sig. Flugten til Sverige i 1943, da han var 14 år, sidder i ham.

»Da det alt sammen var overstået, sagde man, at man håbede, det ikke kom igen. Men nu, når man ser på Polen og Ungarn, eller herovre (i USA, red.), er det, som om alt det ... Der er meget, der ligner det dengang».

Ud over pengenes magt og højrepopulismens fremfærd taler vi også om den del af den vestlige suppedas, der handler om, hvordan vi ser ud. Eller måske nærmere: optræder. Noget, der hænger sammen med det liv, vi lever via vores skærme, siger Torben Ulrich.

»Vi lærer os selv at kende i forhold til en vis optræden foran et kamera. Og så modificerer vi vores optræden efter, hvordan vi opfatter os selv i det. Nu talte du og jeg om det mørke rum. Der kan vi ikke se os selv, så der er det nogle andre fornemmelser, der indgår. Men med skærmene bliver vi optiske».

Er det en dårlig ting?

»Nej, men det er betænkeligt, hvis vi hele tiden prøver at skabe os selv i forhold til en skabelon. Alle de der tennis spillere, som vi ser på fjernsynet, de optræder på en vis måde. De vinder en bold

Jeg er sgu glad for, at sådan nogle gamle rester ikke bliver ved

og udtrykker sig på en vis måde, de taber en bold og udtrykker sig på en vis måde, og tilskuerne begynder også at optræde på en bestemt måde, for tilskuerne lever også med i det».

Torben Ulrich fortæller en historie fra sin barndom, hvor lillebroren Jørgen Ulrich, der også spillede tennis, havde et fast nummer, han optrådte med, når der var gæster. Han lavede en servebevægelse, og så skulle folk gætte, hvem han karikerede.

»Og det kunne han, og det kunne de. De kunne straks se, ham der, det er Parker, ham der, det er Kornet! Fordi dengang havde man ikke set alle de tennis-

film, og spillerne serverede måske med en krusedulle, eller de stillede sig op sådan her ...».

Torben Ulrich har rejst sig på strømpe-sokkerne uden at virke stiv af at sidde i skrædderstilling og serverer selvsikkert gennem luften som de gamle tennis spillere Bent Panker og Niels Kørner.

»Men nu ved alle, hvordan de skal stille sig op, for det har de set på film. Derfor ville det være umuligt for Jørgen at vise de forskellige servebevægelser – for de findes simpelt hen ikke mere. Alle har lært, hvordan man server. Sådan 'rigtigt'».

Ubæsværet drager han en parallel til den jazzmusik, han har elsket og dyrket igennem alle år, og fortæller en minihistorie, som vel nærmest er hans motto:

»Ornette Coleman sagde, at den største kompliment, man kan give Charlie Parker, er ikke at spille som ham. Ikke. Så man gav sig selv i en ny udgave. Som et bidrag».

Det sker, fortsætter han, at nogen opfinder en ny formel for, hvordan tingene skal se ud. De tager måske sorte gummi-sko på til en smoking.

»Og så pludselig, så gør alle det, for nu gør den og den det. Når det handler om at tegne et portræt af sig selv, så er det ikke et opgør, men en manifestation af en fashionmulighed».

»Knud Lundberg, for eksempel», tilføjer Torben Ulrich, »var en fodboldspiller fra gamle dage, som ikke ville tage slips på, når der var fodboldmiddage på Langeliniepavillonen i forbindelse med en landskamp. Men det var sådan set et opgør, snarere end et forsøg på at lave fashion».

Så du savner et opgør, eller oprør?

Torben Ulrich trækker længe på en jalyd, »jiiiiiiahhhhh», førend han beslutter sig:

»Ja. I den forstand, at vi i dag er hurtigere til at lave et oprør, som er mere en performance eller en optræden».

Du var jo med til at begrave hippen i 67. Hvad skulle vi begrave i dag?

»Ja, hele møget, vil jeg sige».

Det bliver noget af en happening ... Hvad skulle vi helst begrave?

»Det er lige meget, hvor vi begynder. Fordi det er hele møget, er der indbygget modstand alle mulige steder, og måske også i os selv. Men det ... indebærer sådan set ikke, at det ikke alt sammen kunne laves om».

»Men man kunne jo forestille sig, at vi ville frigøre os fra det tvingende tryk, at man skal være med på moden».

Igen vender Torben Ulrich tilbage til tennisverdenen for at forankre sine ord:

»Næsten alle de der tennisspillere, der har været med på de sidste måneders turné, de spiller i grønt og sort. Sidste år var det neongul. Også fordi de er kontraktligt tvunget, de har signet med Nike eller Adidas. Og så indføjer man sig, fordi man repræsenterer et firma».

Hvis du var et ungt menneske i tenniser-

denen i dag, hvordan ville du så gøre oprør?

»Så ville jeg sige, at det ville jeg ikke være med til. Det ville være meget svært for mig at fungere på samme måde, som jeg kunne fungere dengang. For jeg følte, jeg kunne gøre det, jeg villes».

Men dengang var der jo også nogen, der mente, at du ikke kunne gøre det, du gjorde.

»Præcis, men det lod sig gøre alligevel. Det er meget sværere at opføre sig sådan i dag. Jeg kan slet ikke se, hvordan jeg skulle kunne navigere i det. Du ved, alle skal møde op bagefter og sige noget om kampen, sige noget om den anden, sige noget om sit eget spil. At være tvunget til alt det, det er i hvert fald ikke mig».

Jeg ville sagtens kunne spille tennis og være medlem af KB eller B.93, eller hvad det hedder, men på det plan, hvor alle de sponsorer og alle de mennesker bestemmer ... Så ville jeg nok finde på noget andet at laves».

Dette 'andet' kunne være danser, altså inden for den moderne dans. Eller kvan-

USKUBBELIO. Pludselig ruller tågen fra bjergene ud over landskabet. Torben Ulrich holder balancen i den voldsomme, kraftige vind.

tefysiker, foreslår han. I gamle dage havde han tænkt, at han gerne ville være postbud, formidle hilser mellem mennesker og få rørt sig samtidig. Eller køre taxa, bringe folk omkring.

»Der er mange ting, som jeg lettere kunne gøre end at være låst inde i et spillefelt og være tennisspiller under vilkår, som jeg ikke havde lyst til».

Molly Martin har puslet rundt andetsteds i huset, men træder nu ind i køkkenet og spiserummet, hvor vi sidder, og Torben Ulrich fortæller hende begejstret om Emmas arbejde med at fotografere ham.

»Jeg kan godt sige dig, hun var insisterende. Kan du gøre det? Kan du gøre det? Kan du gøre det? Jeg tænkte wow, wow, really? Really? Hun var ustopkelig. Okay, læg dig ned», Torben Ulrich lægger sig på gulvet og løfter det ene ben i vejret for at illustrere seancen, »bliv liggende der», alle griner ad hans gymnastik, men han er slet ikke færdig med at optræde.

»Emma var der», han peger til den ene side, boblende af latter, »på den anden side var Andreas, dådong! dådong! Kig herhen, det ene øje derop, det andet øje derned!».

»Det var virkelig sjovt. Jajhh», siger han og ånder ud efter en lang dag.

»I er sgu meget søde, pigebo».

Tak for sangen

I gule bakker kun et stenkast fra hans hjem går Torben Ulrich som en sort prik i de storladne omgivelser. Han har hatten på, selvfølgelig, og både skæg og halstørklæde flagrer, så han ligner en lille forblæst Gandalf. Når Emma løfter kameraet, poserer han og laver sjov, og jeg oplever det mindre som drilleri og mere som et svar på det, hun gør. Han sender bolden retur og siger tak for at bringe den i spil.

Det føles allerede som en tradition, at alle er med: Andreas Johnsen med filmkameraet; Molly Martin med en fremstrakt arm, som rækkes ud mod hendes ægtemand, når han skal forcere ujevnsomt terræn; Torben Ulrich på spring; og så Emma og jeg. Vores tredje dag sammen bliver kort, og om blot et par timer kører vi mod lufthavnen i Oakland.

Naturen her er så smuk, at det næsten gør en trist. Molly Martin fortæller, at de ofte gik ture herovre med børnebørnene, da de var yngre.

Dengang var Lars Ulrich gift med skuespilleren Connie Nielsen, og parret havde en hund, en slags jagthund, som gerne var med.

For foden af den sti, der har bragt os rundt i bakkerne, opfordrer Torben Ulrich med et sigende blik Molly Martin til at fortælle en bestemt historie om hunden.

»Den begyndte at løbe, og så kom der en anden hund», begynder hun.

Han supplerer:

»De løb virkelig hurtigt. Og så stoppede de. Gådong! Gådong!«.

Torben Ulrich demonstrerer med to fingre foran øjnene, hvordan dyrene stod helt tæt og stirrede på hinanden.

»Så løb de videres!», fortsætter Molly Martin.

Hundenes leg gentog sig.

»De stod helt tæt på hinanden, og så uuuuh. Det var helt vildt. Det var virkelig noget særligt», siger Torben Ulrich.

Hans øjne stråler. Det er et værdifuldt minde for ham, kan man mærke.

Tilbage i huset har jeg et spørgsmål, jeg gerne vil nå at stille. Det er så oplagt at kalde hans nye bog for et livsværk. Men ville han selv bruge det ord?

»Nej, sådan ser jeg ikke på det. Hvad

90-ÅRS FEJRING

Ulrich i København

4. oktober: Åbning af udstillingen 'Værens Rum. Spillets Mærker' på Galleri Tom Christoffersen.

11. oktober: Verdenspremiere på Torben Ulrich og Rick News nye film, 'Leaping. Looping: Before the Call', i Cinemateket

19. oktober: Fejring i Pressen (Politikens Hus) med bl.a. Jørgen Leth, Claus Bøje og Søren Kjærgaard. Der vil blive vist klip fra Andreas Johnsens kommende film.

Desuden arrangementer på Bogforum, Jazzcup, Galleri Tom Christoffersen, Tranquebar samt Jyderup Højskole.

Foruden bogen 'Baldens øjne, værens ben' udkommer i anledning af fødselsdagen også antologien 'Et vækkeur i Cecil Taylors flygel' med nogle af Torben Ulrichs bedste tekster. Den er redigeret af Lars Movin og blev anmeldt til 5 hjertes i Politiken lørdag.

som helst er ens livsværk. Nogle øjeblikke med Søren Kjærgaard (dansk pianist, som Torben Ulrich skaber musik og har turneret med, red.). Nogle af de der film, eller nogle af de tennis-halloj-historier. Eller at prøve at skrive noget hjem om indisk musik til Politiken ...».

»Jeg forstår godt, hvad du spørger om, men jeg vil formentlig udtrykke det på den måde, at alt sammen eller ingenting er et livsværk. At vi to taler sammen nu, er en del af det værk, jeg prøver at artikulere».

Vi sidder lidt. Jeg overvejer, om ikke jeg bør stoppe her. Om ikke Torben Ulrich allerede er blevet bedt om at artikulere så rigeligt. Så ringer det på døren med en dyb, klar klokkeklyd og en timing, så man skulle tro, det var planlagt.

Fordøren åbnes, og vi kan høre Molly Martin tale med en mand, uden at ordenes betydning når ned til os. Hun kommer tilbage med en gave til Torben Ulrich.

»Er det marcipanbrød?«, fjoller han, selv om det tydeligvis er en flaske.

»Ohhhh. Ved I, hvad det er? Altså, vi skal næsten liiiiige smage, bare en lille mundsmag, for du skal ud at køres, siger han, det sidste henvendt til mig, og han rækker mig flasken, der stadig er viklet ind i silkepapir med et »her, du kan ordne resten».

Det er en whiskey, konstaterer jeg og holder den op, så alle kan se.

»Blackened!«. Det er en Metallica-whiskey. Molly, skal vi have fem små glas, bare en lille skænk, ville det ikke være dejligt?».

Vi får hver især et lille glas med en gylden bund af whiskey. Først hæver vi glasset, for at Molly Martin kan tage et billede og sende til Lars Ulrich som tak.

Så siger vi skål. Torben Ulrich tilføjer et: ... Og tak for sangen».

»Aaaaaah!«, sukker han efter en slurk.

»Not bad, huh?».

lea.wind-friss@pol.dk

Kilder: Politikens avisarkiv; 'Udspi!', samtalebog fra 2004 af Lars Movin, og Torben Ulrich; 'Jazz, bold og buddhisme', antologi fra 2003 redigeret af Lars Movin